

[Frode Jakobsen.]

krigen. Amerikanerne kan ikke være lige glade med, hvad deres allierede mener. Hvis det store flertal af regeringer inden for NATO tog afstand fra USAs politik, er jeg ikke i tvivl om, at det ville have sin virkning, og skulle der så en dag komme en chance for en mere tilfredsstillende indsats, ja, så er forudsætningen for, at vi kan gøre noget, at der er tillid til os også hos den anden part. Jeg ser ikke, at vi kan gøre andet i dag end at gøre det helt klart over for amerikanerne, at vi er uenige med dem i deres Vietnampolitik, og sørge for, at de i hvert fald ikke kan tage os til indtægt for den krig.

Op det er det, som jeg mener vi skal gøre. For det første for at lægge den smule pres på USA, som vi kan, for det andet for ikke at undergrave den anden parts sidste tillid til os og for det tredje for vor egen værdigheds skyld.

Per Federspiel: Jeg har fornemmelsen af, at denne debat foregår på et mærkelig uvirkeligt plan. Hr. Kai Moltke stiller en forespørgsel til udenrigsministeren, udenrigsministeren svarer, og hr. Kai Moltke svarer, at han er tilfreds med udenrigsministerens erklæring og går ud fra, at alle andre er det. Dermed burde vel i og for sig denne debat være afsluttet.

Nu kan det jo imidlertid ikke skjules, at dette Vietnamspørgsmål er blevet drejet op i meget betydelige dimensioner i den offentlige diskussion her i landet. Jeg skal ikke her nærmere komme ind på hvorfor. Det er ejendommeligt, at det gælder dette ene spørgsmål i en verden, hvor uretten flourer i en række lande, hvor der i Afrika sker masse mord på hele befolkninger, hvor der det ene sted efter det andet opstår militærregimer, diktaturer af den ene og den anden art og nye indflydelser dukker op. I alle disse områder sporer man øjeblikkeligt en kommunistisk indflydelse. Det er den kommunistiske indflydelse, der bevæger sig, hvor der er rørte vande.

Nu har det glædet mig at høre både hr. Kai Moltke og hr. Frode Jakobsen afstå fra at søge at placere skylden for den uheldige situation i Vietnam nogetsteds. Dette skal ikke være udtryk for, at jeg anerkender, at begge de to indlæg var frigtort fra ensidig-

hed. Men man erkender altså, at det ikke tjener noget fornuftigt formål at prøve at lægge skylden på den ene eller den anden side i konflikten i Vietnam, bl. a. fordi det tit kan være svært at få øje på, hvem parterne egentlig er i denne konflikt.

Jeg vil takke udenrigsministeren for den meget fyldige redegørelse for, hvad der foreligger af oplysninger for den danske regering. Der er jo ikke mere, og man vil ikke kunne forlange, at vi her skal kende alle nuancer af dette overordentlig indviklede spørgsmål i et, jeg ved ikke hvor mange hundrede kilometer langt land, der snor sig langs den kinesiske østkyst. Men ud fra disse oplysninger har regeringen dannet sig et standpunkt, som i hvert fald mit parti stort set kan tiltræde.

Men der er ét punkt, som kommer meget lidt frem i denne debat, og det er de storpolitiske virkninger af konflikten. Selv hr. Frode Jakobsen, der har dyrket disse spørgsmål med megen intensitet og skrevet uhyre læseværdige redegørelser for sine synspunkter, når jo i virkeligheden kun derhen, at man må kritisere det, der er foregået, men er ikke i stand til at stille positive, konstruktive forslag til løsning af denne konflikt. Jeg er også her enig med udenrigsministeren i, at der næppe er nogen løsning, man kan pege på; men så må man se på, hvordan man kan begrænse virkningerne. De virkninger, der vil kunne opstå, er en forrykkelse af den overordentlig delikate balance, der for tiden findes i Sydøstasien.

Vi har set i de sidste dage omvæltninger i Indonesien, et land, der jo nu har meldt sig ud af De Forenede Nationer, omvæltninger, hvis rækkevidde ingen kan overskue. De, der har rejst i de øvrige lande i Sydøstasien, er ganske på det rene med den angst, der findes i disse lande, med rette eller med urette, for, at den amerikanske domino-teori skulle være rigtig, at Sydvietnams fald ville være ensbetydende med kommunistisk styrede regimer i hele Sydøstasien. Dermed skal ikke være sagt, at kineserne marcherer ind; det ligger ikke inden for den kinesiske politiks rammer. Men kineserne vil dominere disse lande, hvis de falder fra deres hidtidige tilknytninger. Derfor er der kun ét punkt i udenrigsministerens redegørelse, som jeg ser på med en vis be-